

V zimě musí být budky již zbaveny zbytků hnízdního materiálu a vyčištěny od parazitů.

Mnoho u nás žijících ptačích druhů potřebuje pro svá hnízda dutiny starých stromů. Jenže z lesního porostu je takovýto starý, usychající, dutý strom přednostně odstraňován, tudíž je v naší krajině přirozených dutin pro ptáky nedostatek.

S myslivostí jde ruku v ruce ochrana přírody a ochrana všech volně žijících živočichů, tedy i ptá-

ků. Proto se myslivci velmi často zabývají výrobou a vyvěšováním umělých hnízdních dutin – ptačích budek.

Jejich obyvatelé se nám pak odvděčují nejen krásným zpěvem a zážitky při jejich pozorování, ale zejména sběrem lesu a zahradám škodícího hmyzu, který je jejich potravou.

PTAČÍ BUDKY

Vyvěšování a péče o budky:

• Nejvhodnějším termínem k vyvěšování ptačích budek je podzim. Budky můžeme vyvěšovat i během časného jara, nejpozději však v březnu.

• Budku ke stromu připevňujeme opravdu pečlivě. Použit můžeme hřebíky nebo ji zavěsíme pomocí drátu na silnou větev. V tom případě ale budku musíme zajistit proti otáčení a houpaní v silném větru.

• Budky pro drobné pěvce vyvěšujeme ve výšce 2 – 4m. Pro větší druhy ptáků je dáváme ještě výš.

• Při výběru místa dbáme především o bezpečnost hnízdících ptáků a o jejich ochranu před nepřízní počasí a před přirozenými predátory. Abychom predátorům přístup k hnízdu v budce neusnadňovali, v blízkosti vletového otvoru by neměla být žádná větev a budku vždy vyrábíme bez bidélka.

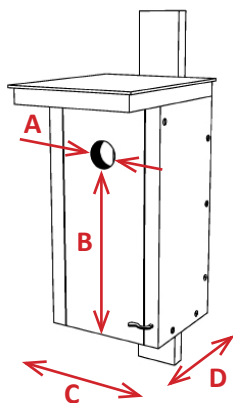
• Pro budku vybíráme světlé a přehledné místo. Budka by současně neměla být příliš nápadná.

• Vletový otvor orientujeme na jih nebo jihovýchod. Pozici budky na stromě pak volíme takovou, abychom ji kmenem chránili od severu, odkud lze očekávat nejvíce srážek a projevů nepříznivého počasí.

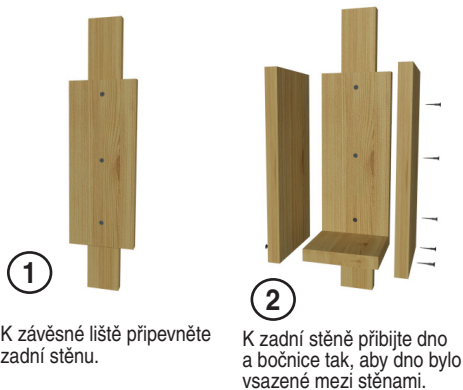
• Čištění a opravy budek provádíme po skončení hnízdní sezóny, nejlépe na konci léta. Z budky vždy odstraníme všechn starý hnízdní materiál a můžeme ji lehce ošetřit desinfekčním přípravkem a přípravkem proti parazitům.

Přehled základních rozměrů:

Druh	Vletový otvor A [mm]	Minimální hloubka dutiny B [cm]	Minimální rozměr dna C x D [cm]
sýkora modřínka	27 - 28	20 - 25	12 x 12
sýkora koňadra	33 - 34	20 - 25	12 x 14
lejsek bělokrký, černohlavý	30 x 45	18 - 20	15 x 15
vrabec domácí, polní	35 - 36	20 - 25	15 x 15
špaček obecný	45 - 50	25 - 30	15 x 15
kulíšek nejmenší, sýc rousný	50 - 60	30	15 x 18
kavka obecná	60 - 70	35	25 x 25
holub doupňák, poštolka ob., sovy	80 - 130	40	30 x 30

Postup při výrobě budky:

Několik pravidel pro výrobu:

- Při práci s nářadím dávejte dobrý pozor, abyste se nezranili!
- Nepoužívejte desky slabší než 1,5 cm. Nejvhodnější tloušťka materiálu je 2,5 cm.
- Z vnější strany mohou být desky ohoblované. Vnitřní stranu však ponechtejте drsnou.
- Budka musí být otevíratelná, abyste ji mohli vyčistit.
- Proti datlům a strakapoudům můžete kolem vletového otvoru připevnit pozinkovaný plech nebo pevný plast. Otvor v plechu udělejte vždy o něco větší než je samotný vletový otvor v budce a dobře opracujte všechny jeho ostré hrany.

Hotovou budku je vhodné z vnější strany ošetřit ochranným nátěrem. Tím také značně prodloužíte její životnost a odolnost povětrnostním vlivům. Jakou barvu zvolíte a jak si noví ptáčci přibytěk vyzdobíte, je již na vaší fantazii. Používejte ale pouze odstíny přírodních barev a jen takové motivy, aby budky zbytečně nepřítahovaly pozornost predátorů a nenechavců a aby vzhled budky ptáčky naopak neodháněl.

Stanislav OŠTÁDAL